

การคัดกรอง (Screening) การคัดกรองนโยบาย แผนงาน มาตรการ โครงการ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ กับระบบการจัดการอาหารฯ ทบทวน สังเคราะห์ข้อมูลด้านความปลอดภัย (23/10/61)

จากการทบทวนนโยบาย แผนงาน มาตรการ โครงการ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการ
อาหารปลอดภัย พบดังนี้

1. ระดับประเทศ

- 1.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) อยู่ในวิสัยทัศน์ด้านความยั่งยืน กล่าวคือ การ
ผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม ให้ความสำคัญกับ
การมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาในทุกระดับอย่างยั่งยืน
- 1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12
- 1.3 วิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย “ประเทศไทย ๔.๐
- 1.4 กรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย โดยคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ

2. ระดับจังหวัด

- 1.1 โครงการนครอาหารปลอดภัย ภายใต้ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด : การบริหารจัดการ
การเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ
ตั้งแต่ ตุลาคม 2561 ถึง 30 กันยายน 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้จังหวัดเป็นแหล่งอาหาร
ปลอดภัย ได้มาตรฐานและเป็นแหล่งผลิตอาหารของภาคใต้ มีเป้าหมายเพื่อให้เกษตรกรที่
เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๘๐ มีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบปลอดภัย
โดยมีกิจกรรมด้านหนึ่งที่ส่งเสริมการผลิตสินค้าปลอดภัยตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เน้น
การทำการเรียนรู้การผลิตพืชผักปลอดภัยโดยใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

3. ระดับตำบล

จากการทบทวนจากเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอท่าศาลาและอำเภอ
พรหมคีรี พบว่าแผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาด้านตำบล พบว่ายังไม่มีตำบลใดที่มีแผนงาน/
กิจกรรมในการส่งเสริมให้คนในตำบลผลิตและบริโภคพืชผักปลอดภัย

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านอาหารปลอดภัยจากสารเคมีในเกษตรกร

1. เกษตรกร

จากการรวบรวมข้อมูลในเกษตรกร ตำบลเขาพระบาท จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 411 คน จาก
9 หมู่บ้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับโคลีนเอสเตอเรสในเลือดระดับเสี่ยงและไม่ปลอดภัย ร้อยละ 44.30
เท่ากัน มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอยู่ในระดับปานกลางและมาก ร้อยละ 55.00 และ 42.80 ตามลำดับ
ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กับระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในเลือด ($P\text{-value} > 0.05$) ร้อยละ 90 มีพฤติกรรมการ
ปฏิบัติตนในการป้องกันสารเคมีเข้าสู่ร่างกายในระดับมาก ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรส
ในซีรัมในระดับปกติ/ปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} = 0.03$) (รัชฎาภรณ์ จันทสุวรรณ และ
อุไร จเรประพาฬ, inpress)

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านอาหารปลอดภัยจากสารเคมีในผู้บริโภค

ผู้บริโภควัยก่อนเรียนและวัยเรียน และผู้ดูแล

จากการตรวจสอบสุขภาพนักเรียนวัยก่อนเรียน (อนุบาล 1-3) จำนวน 38 คน และวัยเรียน (ประถมศึกษา ปีที่ 1-6) จำนวน 263 คน ระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม – 1 สิงหาคม 2561 ในโรงเรียนภายใต้ความรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสาขา พบข้อมูลดังนี้ (รายงานการตรวจสอบสารเคมีในเลือด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสาขา, 2561)

ระดับสารเคมีในเลือด \n กลุ่มเด็ก	จำนวนเด็กวัยก่อนเรียน (ร้อยละ)	จำนวนเด็กวัยเรียน (ร้อยละ)
ปกติ	2 (5.26)	9 (3.42)
ปลอดภัย	7 (18.42)	72 (27.38)
เสี่ยง	22 (57.89)	118 (44.87)
ไม่ปลอดภัย	7 (18.42)	55 (20.91)
รวม	38 (100)	263 (100)

จากการศึกษานำร่องพฤติกรรมกำบังสารเคมีในเลือดเข้าสู่ร่างกายในผู้ปกครองหรือผู้ดูแล จำนวน 57 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกำบังอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 77.20 ที่เหลืออยู่ในระดับมาก

ผู้บริโภควัยรุ่น

-

ผู้บริโภควัยผู้ใหญ่

จากการคัดกรองสารเคมีในเลือด ตำบลเขาพระบาท จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 376 คน ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาพระบาท (รายงานการตรวจสอบสารเคมีในเลือด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาพระบาท, 2560) พบข้อมูล ดังนี้

ระดับสารเคมีในเลือด \n กลุ่มเด็ก	จำนวนวัยผู้ใหญ่ (ร้อยละ)
ปกติ	69 (18.40)
ปลอดภัย	17 (46.30)
เสี่ยง	114 (30.30)
ไม่ปลอดภัย	19 (5.10)
รวม	376 (100.00)

ในผู้ใหญ่กลุ่มนี้มีพฤติกรรมกำบังสารเคมีในเลือดเข้าสู่ร่างกายส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.10 รองลงมา อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 30.30

ผู้บริโภควัยสูงอายุ

จากการคัดกรองสารเคมีในเลือด ตำบลเขาพระบาท จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 376 คน ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาพระบาท (รายงานการตรวจสารเคมีในเลือด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาพระบาท, 2560) พบข้อมูล ดังนี้

ระดับสารเคมีในเลือด	กลุ่มเด็ก	จำนวนวัยผู้สูงอายุ (ร้อยละ)
ปกติ		48 (19.70)
ปลอดภัย		96 (41.00)
เสี่ยง		80 (34.20)
ไม่ปลอดภัย		12 (5.10)
รวม		234 (100.00)

ในผู้สูงอายุกลุ่มนี้มีพฤติกรรมกำบังสารเคมีในเลือดเข้าสู่ร่างกายส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 67.50 รองลงมา อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 31.20

ผู้บริโภคที่เป็นหญิงตั้งครรภ์

จากการศึกษานำร่องพฤติกรรมกำบังสารเคมีในเลือดเข้าสู่ร่างกายในหญิงตั้งครรภ์ จำนวน 25 คน ที่มีอายุเฉลี่ย 25.63 ปี (S.D. = 5.04) พบว่า มีพฤติกรรมกำบังอยู่ในระดับปานกลางและมาก (ร้อยละ 60 และ 40 ตามลำดับ)